FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LLD.

ILLUM it-Tnejn, 15 t'April, 2002

Kaw\a Numru 21
~itazz. Nru. 1423/01JRM

BAGGITT ENTERPRISES LIMITED

vs

Jeffrey CHETCUTI u Glenn Chetcuti

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`-~itazzjoni mressaq fit-8 t'Awissu, 2001 li bih il-kumpannija attri`i ippremettiet:

Illi l-partijiet g]amlu ftehim bejniethom datat 25 t'Ottubru 1999 (Dok. "A") sabiex is-so`jeta' attri`i tforni lill-konvenuti b'merkan\ija li tinkludi \raben, basktijiet u o[[etti o]ra mag]mulin minn [ilda;

Illi dan il-ftehim jorbot lill-partijiet dwar il-mod kif g]andhom ja[ixxu fil-konfront ta' xulxin;

Illi l-konvenuti kissru diversi klawsoli tal-ftehim hawn anness, naqsu li jonoraw fl-intier tieg]u l-istess ftehim u naqsu li jirrimedjaw g]al dawn in-nuqqasijiet minkejja l-interpellazzjoni tas-so`jeta' attri`i;

Illi s-so`jeta' attri`i sofriet u qed issofri danni kaw\a tal-a[ir tal-konvenuti u l-ksur tal-ftehim hawn anness;

Illi l-konvenuti, g]alkemm mitluba mis-so`jeta' attri`i sabiex id-dizgwid bejn il-partijiet ji[I riferut lil medjatur, dawn baqg]u ma rrispondewx;

G]alhekk is-so`jeta' attri`i talbet lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex:

1. Tiddikjara lill-konvenuti responsabbli g]all-ksur tal-ftehim hawn anness;

2. Tiddikjara l-ftehim bejn il-partijiet datat 25 t'Ottubru 1999 terminat;

3. Konsegwentement tikkundanna lill-konvenuti j]allsu lis-so`jeta' attri`i s-somma ta' Lm10,000 (g]axart elef lira maltin) skond klawsola 11.4 tal-ftehim hawn anness jew somma vejuri li ti[i likwidata minn din l-Onor. Qorti;

Bl-ispejje\ u bl-img]axijiet kontra l-konvenuti li minn issa huma ngunti g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-kumpannija attri`i, flimkien mad-dokument mehmu\ mag]ha;

Rat illi l-im]arrkin, notifikati kif imiss b'kopja tal-att ta`-`itazzjoni u bl-avvi\ tas-smig] fit-22 t'Ottubru, 2001[1], naqsu li jressqu Nota tal-E``ezzjonijiet fi\-\mien mog]ti lilhom mil-li[i, u lanqas dehru jew b'xi mod ie]or ikkontestaw it-talbiet attri`i kull meta l-kaw\a [iet imsej]a, u g]alhekk baqg]u kontuma`i;

Semg]et il-provi tal-kumpannija attri`i;

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukat tal-kumpannija attri`i;

Rat l-atti kollha tal-kaw\a;

Rat id-Degriet tag]ha tat-12 ta' Frar, 2002, li bih]alliet il-kaw\a g]al-lum g]as-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi b'din il-kaw\a, il-kumpannija attri`i qeg]da titlob li ji[i dikjarat li l-im]arrkin kisru ftehim ta' negozju li kellhom mag]ha u g]andhom g]alhekk i]allsuha penali;

Illi bi ftehim li sar f'Ottubru tal-1999[2], il-kumpannija attri`i ntrabtet li [[ib f'Malta minn barra merkanzija konsistienti fi \raben, basktijiet u]wejje[o]ra tal-[ilda biex l-im]arrkin, b]ala operaturi ta']anut bl-isem ta' *Baggitt Shoe Boutique*, fil-Mosta, ibig]uhom u jaqsmu l-qlig], filwaqt li jgawdu l-esklussivita' tal-imsemmija]wejje[min-na]a tal-kumpannija attri`i;

[1] Pa[. 22 *tergo* tal-pro`ess
[2] Dok "A", f'pa[[. 5 sa 20 tal-pro`ess

Illi l-imsemmi ftehim kellu jkun g]al \mien tliet (3) snin, li seta' ji[[edded. F'ka\ ta' ksur "materjali" min-na]a tal-operaturi, il-kumpannija attri`i setg]et twaqqaf il-ftehim wara li tag]ti avvi\ lill-im]arrkin, jew, f'ka\ijiet o]ra, ming]ajr ma tag]ti avvi\ u li titlob il-]las ta' penali[3];

Illi fid-dikjarazzjoni ma]lufa tieg]u, John Chetcuti, f'isem il-kumpannija attri`i[4], fisser x'kienu r-ra[unijiet li g]alihom qieg]ed jing]ad li l-im]arrkin kisru l-ftehim. L-im]arrkin, mid-dehra, mhux biss ma xtrawx kwantita' ta' merkanzija kemm kienu ftehmu mal-kumpannija attri`i, imma jidher li g]amlu tentativi mal-fornituri barranin bil-]sieb li dawn jibg]atulhom il-merkanzija direttament lilhom u jaqb\u 'l kumpannija attri`i, li l-istess im]arrkin allegaw b'qerq li kienet waslet biex tfalli[5];

Illi ntwera[6] wkoll li min]abba l-g]amil tal-im]arrkin, il-kumpannija attri`i [arrbet]sara billi l-fornituri barranin da]]luha fi ftehim o]rajn i\jed ebsin;

Illi meta wie]ed japplika l-fatti fuq imsemmija mal-qag]da legali dwar it-talbiet attri`i, isib li l-ftehim li jistabilixxi l-]las ta' penali g]an-nuqqas ta' twettieq f'waqtu ta' obbligazzjoni li tintrabat biha wa]da mill-partijiet jiddependi fuq il-validita' tal-ftehim prin`ipali[7]. Il-klawsola penali hija g]amla ta' danni pre-likwidati li biha l-appaltant (jew kreditur tal-obbligazzjoni) je]les mill-obbligu li jipprova li [arrab]sara, g]aliex jistrie] biss fuq il-fatt li l-appaltatur (jew id-debitur tal-obbligazzjoni) ma jkunx wettaq fil-]in dak li ntrabat mal-parti l-o]ra li jag]mel[8];

Illi fejn il-klawsola penali tkun [iet miftehma min]abba d-dewmien, l-effetti tag]ha g]andhom jibdew ise]]u minn

[3] Klawsola 11, f'pa[[. 16 sa 18 tal-pro`ess
[4] Xhieda bl-Affidavit f'pa[. 30 tal-pro`ess
[5] Ara Dok "B", f'pa[. 31 tal-pro`ess
[6] Xhieda ta' John Chetcuti tat-12 ta' Frar, 2002, f'pa[. 35-6 tal-pro`ess
[7] Art. 1119(1) tal-Kap 16;
[8] Ara Torrente _Manuale di Diritto Privato_, par. 300, pa[490-1; u art. 1120 tal-Kap 16;

dak inhar li tg]addi d-data miftehma g]at-twettiq tal-obbligazzjoni, u mhux minn dak inhar li jkun sar il-ftehim li l-klawsola penali tag]mel biss parti minnu[9];

Illi l-li[i tag]ti s-setg]a lill-Qorti li tnaqqas jew itaffi l-penali f'\ew[ka\ijiet biss: ji[ifieri, (a) id-debitur ikun esegwixxa parti mill-obbligazzjoni, u l-kreditur ikun a``etta espressament il-bi``a li [iet esegwita; jew (b) jekk id-debitur ikun esegwixxa parti mill-obbligazzjoni, u dik il-parti mill-esekuzzjoni tkun, fi`-`irkostanzi, bi`-`ar swiet lill-kreditur[10]. I\da f'dan l-a]]ar ka\, il-Qorti lanqas g]andha l-imsemmija setg]a jekk kemm-il darba l-klawsola penali tkun [iet miftehma g]ad-dewmien biss;

Illi l-applikazzjoni ri[ida ta' din id-dispo\izzjoni tal-li[i, minkejja l-konsegwenzi iebsa li jistg]u jinstiltu minnha fil-prattika, [ejja mir-rispett li jrid jing]ata lill-prin`ipju li ftehim validu bejn il-partijiet g]andu s-sa]]a ta' li[i bejniethom[11], u l-ebda qorti m'g]andha tinda]al fi ftehim b]al dan jekk ma jkunx milqut b'xi difett li [[ibu ma jiswiex[12];

Illi minn dak li]are[fl-atti ta' din il-kaw\a, il-Qorti ssib li l-im]arrkin tassew kisru l-ftehim u l-patti li bihom intrabtu mal-kumpannija attri`i. M'hemm xejn x'juri li l-ftehim fih innifsu ma jiswiex, u sa]ansitra hemm dikjarazzjoni mag]mula mill-im]arrkin ukoll fis-sens li huma kienu fehmu sewwa g]al xiex kienu de]lin[13]. Min-na]a l-o]ra, l-provi li ressqet il-kumpannija attri`i dwar l-g]emejjel xejn xierqa tal-im]arrkin huma serji bi\\ejjed biex jikkonvin`u lill-Qorti li l-im]arrkin ma kinux lejali mal-patti u li riedu jdardru l-g]ajn li jixorbu minnha bi ]sara mhux `kejkna lill-kumpannija attri`i;

Illi dan l-g]amil, fil-fehma tal-Qorti, jaqa' sewwasew ta]t dak li jipprovdi l-artikolu 1121(1) tal-Kapitolu 16 tal-

---

[9] P.A. GCD **16.10.1998** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Emanuel Caruana et vs George Camen\uli et***;
[10] Art. 1122(1) tal-Kap 16
[11] Art 992(1) tal-Kap 16
[12] P.A. GCD **20.3.1997** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Michael Pa`e vs Richard Micallef pro et noe*** (appell pendenti)
[13] Klawsola 16 f'pa[. 20 tal-pro`ess

Li[ijiet ta' Malta, u g]alhekk, hemm ra[unijiet bi\\ejjed biex tid]ol fis-se]] il-klawsola 11.4 tal-ftehim;

Illi, minbarra dan, jidher li l-obbligazzjoni ewlenija kienet wa]da solidali bejn i\-\ew[im]arrkin a]wa Chetcuti u l-kumpannija attri`i, u ma tistax tinqasam. Dan i[ib mieg]u l-effett li \-\ew[ im]arrkin iridu jwie[bu g]all-konsegwenzi ta' dak li [arrbet il-kumpannija attri`i. Kien jaqa' fuqhom l-obbligu li juru g]aliex ma kellhomx]tija, jew jekk din kienet taqa' fuq xi wie]ed minnhom biss, g]aliex m'g]andhomx jinstabu]atja t-tnejn li huma g]all-ksur tal-ftehim. Kif ing]ad di[a', l-im]arrkin g]a\lu li ma jag]mlu l-ebda prova jew iressqu l-ebda kontestazzjoni formali;

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi, fil-kontuma`ja tal-im]arrkin:

**Tilqa' l-ewwel talba attri`i** u tiddikjara lill-im]arrkin Jeffrey u Glenn a]wa Chetcuti responsabbli flimkien g]all-ksur tal-ftehim mag]mul bejnhom u l-kumpannija attri`i fil-25 t'Ottubru, 1999, dwar in-negozju fil-Mosta bl-isem *Baggitt Shoe Boutique*;

Tilqa' t-tieni talba u tiddikjara li, min]abba l-im[iba tal-im]arrkin, il-ftehim mag]mul bejnhom u l-kumpannija attri`i fil-25 t'Ottubru, 1999, fuq imsemmi huwa mitmum;

Tilqa' t-tielet talba u tiddikjara li hemm ra[uni biex tapplika l-klawsola g]all-]las ta' penali min-na]a tal-im]arrkin flimkien u solidalment bejniethom, u g]alhekk **tikkundannahom** i]allsu lill-kumpannija attri`i s-somma ta' g]axart elef liri Maltin (Lm 10,000) b]ala penali kif fuq imfisser; u

Tikkundanna lill-im]arrkin i]allsu l-ispejje\ kollha tal-kaw\a flimkien mal-img]axijiet legali fuq l-imsemmija somma mil-lum sal-jum tal-]las effettiv.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
15 t'April, 2002

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
15 t'April, 2002